

Gün gələcək
Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq.

Ilham Aliyev

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQISI

RESPUBLİKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

9 AVQUST 2022-ci il

ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI

№ 167 (7349)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSIAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLIKA-NEWS.AZ

Modern istehsal sahələri iqtisadi yüksəlişə stimül verir

Azərbaycanda iqtisadiyyatın tarazlı, rəqabətqabiliyyətli və dayanıqlı inkişafını təmin etmək dövlətin iqtisadi siyasətinin prioritetlərindəndir. Ölkəmizdə aparılan davamlı iqtisadi islahatlar, Dövlət proqramları, genişmiqyaslı müasir infrastruktur layihələri, investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, özəl sektora dövlət dəstəyi, yeni sənaye sahəçiklərinin yaradılması nəticəsində ölkəmizdə güclü sənaye sektoru formalaşdırılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsinə yönələn ardıcıl iqtisadi siyasət nəticəsində sənaye artımında qeyri-neft sənayesinin çəkisi liddən-ilo artmış, iqtisadiyyatın neftdən asılılığı nəzərə alınmadan dərəcədə aradan qaldırılmışdır. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının ötən illər ərzində sürətli inkişafında əsas rolunu sənaye sektoru oynamışdır.

Ölkəmizin gələcək inkişafı ilə bağlı düşünülmüş mühüm proqramlardan biri də modern sənayeləşmədir. Son illərdə yeni dövrün tələblərinə uyğun həyata keçirilən uğurlu siyasət davamlı iqtisadiyyatın sənayeləşməsinə daha da sürətləndirib. Azərbaycanda qeyri-neft sənayesinin davamlı inkişafında yerli ehtiyatlardan istifadə etməklə sənaye sahələrinin yaradılması, istehsal prosesinin təşkilində infrastruktur xərclərinin azaldılması, sahibkarlar arasında kooperasiya əlaqələrinin gücləndirilməsi, məşğulluqda sənayenin xüsusi çəkisinin artırılmasında sənaye parkları və sənaye məhəllələri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Artıq ölkəmizdə yüzlərlə müasir sənaye müəssisəsi fəaliyyətə başlayıb, yeni sənaye sahələri yaradılıb, tələbatın ödənilməsində yerli məhsulları payı əhəmiyyətli dərəcədə artır, ixracın həcmi yüksəlib. Uğurlu sənayeləşmə siyasətinə uy-

Müasir dövrün tələblərinə uyğun həyata keçirilən kompleks tədbirlər bir daha sübut edir ki, Azərbaycan regionun güclü sənaye mərkəzinə çevrilməkdədir

ğun olaraq qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək və əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunu artırmaq məqsədilə sənaye parkları və sənaye məhəllələrinin yaradılması prosesi uğurla davam edir. Müasir istehsal infrastrukturuna malik sənaye parklarının yaradılması ölkə iqtisadiyyatının tarazlı inkişafının təmin edilməsinə, habelə istehsal sahələrinin və onun innovasiya istiqamətinin inkişafını nəzərdə tutan dövlət siyasətinin reallaşdırılmasına yönəldilmişdir.

(davamı 2-ci səhifədə)

Modern istehsal sahələri iqtisadi yüksəlişə stimül verir

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Sənaye parklarının yaradılması həmçinin, ölkənin qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafı, ölkə iqtisadiyyatının ixrac qabiliyyətinin, eləcə də rəqabətqabiliyyətli, idxalı əvəz edən məhsulların istehsalının artırılması, ətraf rayonlarda məşğulluğun təmini, investisiyaların və müasir texnologiyaların cəlb edilməsi kimi öncül vəzifələrin yerinə yetirilməsi baxımından xüsusilə əhəmiyyətlidir. Sənaye parkı - sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur və idarəetmə qurumlarına malik olan, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi məqsədləri üçün istifadə edilən, sahibkarların səmərəli fəaliyyətinə və inkişafına kömək edən ərazidir.

Innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında

kedoniya, Litva, Avstriya, Estoniya, Danimarka, Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Tacikistan, Gürcüstan, Qırğızıstan, Braziliya, Misir, BƏƏ, Livan, İraq və sair ölkələrə ixrac olunur. Əsas göstəricilərdən biri də odur ki, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 6 mindən çox insan daimi işlə təmin edilib.

Onu da qeyd edək ki, koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar ölkəmizdə tibbi sənayenin inkişafı daha aktual mövzuya çevrilib. Ötən illərdə də bu sahədə müəyyən işlər görülsə də, son baş verən hadisələr bu sahənin inkişafını daha da sürətləndirdi. Sözsüz ki, uzunmüddətli sənayeləşmə siyasəti, əldə olunmuş uğurlar, mövcud sənaye potensialı imkan verdi ki, koronavirusla mübarizədə istifadə olunacaq tibbi vasitələrin istehsalı məhz

məhəllələri) mövcuddur. Sənaye parkları və məhəllələri logistik imkanlar baxımından əlverişli ərazilərdə - əsasən magistral avtomobil və dəmir yolu xətlərinin yaxınlığında yerləşir. Bu da onların investorlar üçün cəlbediciliyini şərtləndirən əsas amillərdən biridir. Sənaye parkları daha çox iri sahibkarlıq subyektləri və iri layihələr üçün, sənaye məhəllələri isə əsasən orta, kiçik və mikro sahibkarlıq subyektləri üçün nəzərdə tutulur. Sənaye parklarından fərqli olaraq sənaye məhəllələrində dövlət tərəfindən hazır tikililər sahibkarların icarəsinə verilir və bu da onlara qısa zamanda fəaliyyətə başlamağa imkan verir. İqtisadi ekspertlər sənaye parkları və sənaye məhəllələrinin mövcudluğunun qeyri -neft sektorunun davamlı

Müasir dövrün tələblərinə uyğun həyata keçirilən kompleks tədbirlər bir daha sübut edir ki, Azərbaycan regionun güclü sənaye mərkəzinə çevrilməkdədir

rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafı üçün dövlət başçısının 2011-ci il 21 dekabr tarixli Fərmanı ilə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı yaradılmışdır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində neft-kimya və digər prioritet sənaye sahələri üzrə rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalı və emalı müəssisələrinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Parkın ərazisi 508,14 hektardır. Azərbaycanda yaradılmış ilk, Cənubi Qafqazın ən böyük Sənaye Parkının ərazisində neft-kimya, kimya, tikinti materiallarının istehsalı və digər prioritet sənaye sahələri üzrə müəssisələr fəaliyyət göstərir, həmçinin yeni istehsal və emal müəssisələri yaradılır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 20-də Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında yeni istehsal müəssisələrinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirak edib. Sənaye Parkında ümumi investisiyaların həcmi 3,27 milyard ABŞ dollarından artıq olan 31 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilib. İndiyədək Sənaye Parkına rezidentlər tərəfindən 3,1 milyard ABŞ dollarına yaxın sərmayə yatırılıb. Qeydiyyatla alınmış 31 rezidentdən 17-si artıq fəaliyyət göstərir. Bu gün istifadəyə veriləcək "Glassica" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və "Azersulfat" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti ilə Sənaye Parkında fəaliyyət göstərən müəssisələrin sayı 19-a çatıb. Parkın rezidentləri tərəfindən ümumilikdə 5,86 milyard manatdan çox məhsul satışı həyata keçirilib ki, bunun da 2,15 milyard manatdan çox hissəsi (36,7 faiz) ixracın payına düşür. İstehsal olunan məhsullar Türkiyə, Yaponiya, ABŞ, Kanada, İtaliya, Çin, Rusiya, Ukrayna, Belarus, Tayvan, Bolqarıstan, Rumıniya, Polşa, Finlandiya, Niderland, Ma-

ölkəmizdə həyata keçirilsin. Bu baxımdan, Sumqayıt şəhərindəki mövcud potensial yeni tibbi sənayenin də inkişafına təkan vermiş oldu. Prezident İlham Əliyev çıxışında bu məsələyə toxunaraq bildirmişdir ki, tibbi maska və dezinfeksiya vasitələrinin istehsalı bir daha onu göstərir ki, Azərbaycanda yaradılmış infrastruktur qısa müddət ərzində lazım olan istehsalat sahələrinin təşkilində uğur qazanılmasına imkan verir. Hazırda ölkədə 7 sənaye parkı (Sumqayıt Kimya, Qaradağ, Pirallahı, Mingəçevir, Balaxanı, Ağdam və Cəbrayıl rayonunda yerləşən "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" sənaye parkları) mövcuddur. Onların hər birində sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı üçün əlverişli investisiya mühiti yaradılıb.

Sənaye məhəllələri istehsal prosesinin təşkilində infrastruktur xərclərinin azaldılması, kooperasiya əlaqələrinin gücləndirilməsi, kiçik və orta sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi və s. məsələlərin həlli baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizdə ilk olan Neftçala Sənaye Məhəlləsi dövlət başçısının 2 fevral 2015-ci il tarixli Sərəncamı ilə yaradılmışdır. 10 hektar ərazini əhatə edən sənaye məhəlləsində avtomobil, kənd təsərrüfatı avadanlığı, metal konstruksiyalar, yem, suvarma sistemləri, polietilen suvarma boruları, elektrod istehsalı, balıq emalı və s. müəssisələr fəaliyyət göstərir. Hazırda 5 sənaye məhəlləsi (Hacıqabul, Masallı, Neftçala, Sabirabad və Şərur sənaye

inkişafı, ölkə iqtisadiyyatının ixrac qabiliyyətinin, eləcə də rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalının artırılması, məşğulluğun təmini kimi mühüm məsələlərin inkişafını stimullaşdıracağını xüsusi qeyd edirlər.

Vətən müharibəsi nəticəsində 30 ilə yaxın işğal altında qalan ərazilərin azad edilməsi Azərbaycan iqtisadi imkanlarını daha da genişləndirməyə əlverişli şərait yaratmışdır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin sənaye potensialı kifayət qədər yüksəkdir. Zəngin su təchizatı, elektrik enerjisi, sənaye rekreasiya imkanları və zəngin faydalı qazıntılar işğaldan azad olunan ərazilərin sənaye potensialının karkasını təşkil edir. Bu amillər onu deməyə əsas verir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərin sənaye imkanları yaxın zamanlarda ölkə iqtisadiyyatında əlavə dəyər yaradacaq. Ölkədə son illər həyata keçirilən kompleks tədbirlər nəticəsində sənaye sahəsində əldə edilən göstəricilər bir daha sübut edir ki, artıq Azərbaycan regionun güclü sənaye mərkəzinə çevrilməkdədir.

Mustafa KAMAL,
"Respublika".